

POOMHAJ BÓH

ČASOPIS EVANGELSKICH SERBOŮ

11. číslo

Budyšin, oktobr 1951

Lětnik 1

Bibliske rozpominanje

Tohodla, štož mje pónaje před ludźimi, toho chcu ja tež pónać před swojim Wótcom, kotryž w njebjesach je. Štož mje pak zaprje před ludźimi, toho chcu ja tež zaprěć před swojim Wótcom, kiž w njebjesach je. (Mat. 10, 32—33.)

„Přetož ja so njehańbuju toho ewangeliya wot Chrysta; přetož móc Boža je, kotraž zbóžnych čini wšitkich, kotřiž na to wěrja.“ Tak rěči japoštoł Pawoł w přenim stawje swojeho lista na Romskich, 16. štučka. Džensa so wšak wjele ludźi wot teje mocy zdaluje, a zhubja tutu zbóžnosť. Džěl z nich so zdali cyle abo přeńdže samo do lěhwa njepräčelow cyrkwe, džěl steji pasiwnje na strońe. Woni wěrja hišće do Boha, jónu lětnje du tež do kemšow, ale hewak měnja, zo nabožnistwo je jenož priwatna wěc. Zjawnosť njetrjeba wědžeć, zo su wěrjacy křesćenjo. Boja so smjeća a rěčow ludźi. Woni běchu móhli tola wo nich myslić, zo su starodawni, zo su dušownje zawostali, zo wěrja do tajkich „naiwnych bajkow“, kiž so powědaja małym džěćom, abo zo njepräpóznawaja wuslědki moderneje wědy. A to je tola žalostne, wzdać so njewědomostni. — Oh, wy ludžo, kak sće mali a maličkostni!

Wy so potajkim hańbujće za našeho Knjeza Jezusa Christa, wy so hańbujće prajić, zo chođiće druhdy do kemšow. A spěwarske sohowaće pak starosćiwje do kapsy abo do toboły, zo nchtó njeby je widzał. W hosćencu abo tež doma před cuzymi so nje-modliće před jědzu, to je wam fatalne. Hdyž so rěči přećiwo cyrkwi abo wo nabožnistwje, potom mjelčiće. Nima to zmysl, na hrački stajić swoju nahladnosť; woni mi tola njewěrja, směja so

jenož, a ja — ja tola wěrju do Boha . . .

A wy, kotřiž tak rěčiće a jednaće, wy sće křesćenjo? Wěsće, što to rěka, křesćan? To je poserbšćena forma laćanskeho słowa Christianus. Přeni džěl słowa je jasny: Chrystus. Kóncowka -ianus charakterizuje přiswojowacy naměstnik, to rěka, zo wěc sluša tej wosobje, k jeje mjenje je tute -ianus přidate. Tak Christianus je tón, štož sluša Chrystej. Křesćenjo su Chrystowi. A smy woprawdže Chrystowi?

Při swjatej křćenicy buchmy přijeei do zhromadženstwa Chrystoweho a při konfirmaciji smy swój slub wobnowili, smy slubili, jeho slědować. Smy tutón slub spjelnili, smy swěrní wostali? Wón je so woprował, je nas wumožil wot wěčneho zatamanstwa! Ale kajka konsekwenca, kajka logika je to pola nas? My přijimamy jeho dobroty, nimale kaž samozrozumliwosć, přijimamy jeho swěru, kotraž dže tak daloko, zo je wón swoje žiwjenje za nas dał. A naša swěra? Nječujemy so zwjazani? Z lubosće je nas wumožil. A my sej to poprawom docyła njezaslužujemy. Tak wulke su naše hrěchi a winy; hišće wjetšej wšak stej Boža hnada a jeho lubosć. Tutón wulki hnadowny dar pak nas zawjazuje k džakej a swěrje. Japoštoł Pawoł napomina nas w lišće na Epheskich w 5. stawje, 20. štučka: „A džakujće so kóždy čas za wšo Bohu a Wótcu, w mjenje našeho Knjeza Jezusa Chrysta.“

Oh, — słyšu was rěčeć — ja so džakuju Bohu, ja wěrju do njeho, ja so tež husto modlu. Ale tak w towaršnosći, před ludźimi, to tak njeńdže; kak to wupada — ja to tak njemóžu — što bychu woni myslili — woni bychu so smjeli . . . Ja ničo njepraju přećiwo cyrkwi a nabožnistwje, ja jenož mjelču . . .

Ty „jenož“ mjelčiš — Hdyž před sudom falšne wupowědže činiš, budžeš pochłostany. Ale tohorunja, hdyž někajku wokolnosť zamjelčuješ. Z tym mjenujce dawaš sudnikej z wotpohladom njedospolny a potajkim falšny wobraz wo situaciji. To samsne je to z Chrystom. Njesměmy wo nim mjelčeć, njesměmy so w pozadku džeržeć, to je njeprawne a njesprawne, z tym zaprěwamy Knjeza.

„Ja sym tón puć a ta wěrnosć a to žiwjenje, nchtó njepräńdže k Wótcej, chiba přez mje“, praji Christus (Jana 14, 6). Njedosaha, slědować Chrysta zdaloko, we wěstoće, nimo stracha za bitwovej liniju. Chrystus je naš hejtmán, a jenož tón, kiž hromadže z nim wojuje a so za njeho zasađi, móže z nim dobyć, móže k cylej do njebjeskeho kralestwa přić.

Kak to běše z Pětrom? Najprjedy praji hišće na Wolijowej horje: „Knježe, ja sym hotowy, z tobu do jastwa a do smjerće hić.“ (Luk. 22, 33). Hdyž to budže potom njepräjomne, hdyž Knjeza zapřijachu, „Pětr pak džěše nazdala za nim“ (Luk. 22, 54), a hdyž skónčnje hrozy strach, zo budže tež zapřijaty, zaprě swojeho Knjeza tři króć (Luk. 22, 57. 58. 60.).

Kak husto jedna moderny čłowjek runje takle kaž Pětr! Kak husto chcemy njepräjomnosćam radšo z puća hić. Bojimy so, hańbujemy so. Oh, kak žalostnje smy wotwisni wot mjenowaneho měnjenja ludźi! Mějenje ludźi je nam drohotniše hać Bóh abo naše swědomje. A čohodla so mamy bojeć? My tola wěmy: „Je Bóh za nas, što móže přećiwo nam być?“ (Rom. 8, 31). Hladajće na Knjeza! naš přikład! Wón so njeboješe měnjenja a rěčow ludźi; wón je hromadže při jednym blidže z čłownikami a hrěšnikami, kiž

běchu tola tak zacpěči; wón cho-
džeše do Samarije, do zemje mje-
njuhódných lidí . . . wón so
njeboješe před njepríjmoscemi.
Wón džěše direktnje mjez lidí,
kiž stajnje něšto zleho přečiwo
njemu w zmysle mējachu, haj,
wón spjelni svoje poslanje hač do
poslednjeje konsekwency, hač
k hórkej smjerći!

Wulka hnada je so nam dóstała:
znajemy svojego Zbóžnika a słu-
šamy do jeho zchromadzenstwa.
Ale tutón poklad njeje nam Bóh
jenož za nas dowěrił. Ale tohodla,
zo bychmy jón stajnje dale pře-
podawali, wšém ludžom. Hlej při-
runanje wo přiřučenyh centna-
rjach (Mat. 25, 14—30). A to njeje
jenož wěc fararjow a misionarow.
Runje tu pola nas je to wěc kóž-
deho jednotliwca. Wšitcy maja pó-
znač, zo smy křescenjo. Maja to
widžec na našim sprawnym cha-
rakteru, na našim nabožnym du-
chu, na našim póčciwym žiwjenju,
na našich skutkach křescanskeje
lubosće, na našim dowěrjenju a
nadžiji. Maja so přeswědčic, zo
smy zbóžniši we swojej wěrje.
Mamy jim tak pokazač puč k wěč-
nej zbóžnosći

Tak mamy z Chrystom sobu wo-
jowač za njebjeske kralestwo,
zmužiče a swěrnje, z nim byč a
z nim wutrač. Wón za nas, my za
njeho. To rěka, zo je naša wino-
watosć, so k njemu wuznawač,
stajnje a wšudže, wojowač za nje-
ho, njeboječ so před žanymi čež-
kosćemi a njepríjmoscemi, čer-
pječ za njeho a — hdyž je to nu-
zne — tež wumřec za njeho. A tak
mjenowane mēnjenje lidí abo
jich smjeće? To móže nam — lu-
dowje prajene — dospoinje jedne
byč. My smy jeho a wón je náš!
To dosaha. Naše čelo móžeja za-
mordowač, našu dušu nic. Hłowna
wěc, zo wona bjez škody wosta-
nje, „přetož što pomha čłowjekej,
hdy by cyły swět dobył, a pak na
swojej duši škodował? Abo što
móže čłowjek k wumóženju swo-
jeje duše dač?“ (Mat. 16, 26). By
to přewulka škoda za našu dušu
była, hdy by Bóh dyrbjal při po-
slednim sudže konstatowač: Ty
njejsy swěrný byl! Tohodla stej-
my za Christom! Wón nas njeda
wumřec: „Štóz swoje žiwjenje na-
maka, tón to same zhubi; a štóz
zhubi svoje žiwjenje mojedla, tón
to same namaka.“ (Mat. 10, 39).

„Tohodla, štóz mje póznaje před
ludžimi, toho chcu ja tež póznač
před svojim Wótcom, kotryž w

njebjesach je. Štóz mje pak zapře-
je před ludžimi, toho chcu ja tež
zapřeč před svojim Wótcom, kiž
w njebjesach je.“ (Mat. 10, 32—33.)
Waša swěra budže jónu mytowa-
na. „Budž swěrný hač do smjerće,
a chcu tebi krónu žiwjenja dač.“
(Zjew. 2, 10.)

Hanuš Härtel, stud. phil.

! řispomnjenje redakcije:

Bibliske rozpominanje tutoho
čisła je nam připósłał stud. phil.
Hanuš Härtel z Prahi. Wón nam
piše, zo je so 1927 jako syn Drjež-
džanskeho lékařja dra. Härtela
narodžil. Jeho džěd bě z wučer-
njom w Drježdžanach a bě spře-

čeleny z našim njezapomnitým
hudžbným mištrom Bjarnatom
Krawcom. W léce 1928 přesydli
so nan dr. Härtel do połnócných
Čech. Ženje potajkim naš dopiso-
war stud. phil. Hanuš Härtel
njeje w Serbach bydlił. W cuzbje
je sebi tuta swójba svoje serbske
wědomje zachowała.

„Buch w krutej lutherskej wě-
rje wukubłany. Mam wulki zajim
za nabožne wěcy, a džensa je mi
to woprawdže potřebnosć, za našu
luthersku wěru džělač.“

Wutrobnje so wjeselimy nad
swojim nowym dopisowarju a
jeho lubje prosomy, dale nas
zwjeseteč z tajkimi přinoškami.

W.

Serbowka w Surinamje

Podal O. Wićaz.

(Skónčenje.)

Kaž běše swjaty Pawoł Židam
ze Židom a Grjekam z Grjekom,
tak so wona nawučí, cyle po waš-
nju čornuchow žiwa byč. Bydleše
w jich niskich hětkach. Spaše z
nimi w nocy na nahej zemi bjez
loža a bjez saka na moskity (ka-
late kuntwory), štóz hewak žadyn
Ewropjan wutrač njemóže. Nje-
boješe so tež natyklowych choro-
sćow, z kotrychž je drje sobu naj-
žalostniša a najbolostniša elefan-
tiasis, na kotruž tam čornuchojo
husto schorja. — Noze choreho
hróznje zhubnitej, a chory so
pomału z wulkimi bolosćemi wu-
mori. Přez pječ lět je Marja Lo-
bachec takle cyle sama we wul-
kim pralěsu žiwa była, njeprě-
stawajcy. — Jenički běly čłowjek
— a to bě hišće žónska — mjez
lutymi džiwimi! Za pječ lět hakle
wróci so přeni króc zaso do města
Paramariba, ale jenož na jedyn
džen. Jako chcychu ju tam radži
dlěje wobchowač — na dowol! —
wona to kruće wotpokaza, prajicy,
zo so toho boji, zo so zmjechči,
a zo so potom z pomjeňšenej lu-
bosću do swojeje samotnosće
wróci.

Tajke čežke žiwjenje pak je
skónčnje tež jeje čelnu móc zła-
mało! Kajki běše jejny wuchod?
Při wothladanju čornuchow, kiž
běchu na elephantiasis schorili, so
runje z tutej žalostnej čornucho-
wej chorosću nakazy. Ale hač-
runjež mēješe čežke bolosće pře-
trač, je tola z njewustawacej
swěru dale skutkowała, wosebje
džěci rozwučowała, doniž so do-

spójnje njezwjeze. Štyri njedzele
dotho ležeše potom hišće we wo-
tewrjenej čornuchowej hěce na
nahej zemi bjez wšitkeho wothla-
danja a bjez najnužnišich srěd-
kow. Jako běchu wo jejnej nuzy
w měsće Paramaribje slyšeli, pó-
słachu po nju čołmik. — Na
smjerć siaba wróci so do mision-
skeje stacije k svojim. Wona mó-
žeše so lědma hišće hibač. Jejna
duša pak so horješe z njebjeskej
radosću. Běše počna džakowanja
a chwalenja! Tež w měsće noch-
cyše hinak hač na nahej zemi le-
žec. — We ložu ležec běše cyle
zwtowukła. Tak je wječor 30. de-
cembra 1853 zemřela.

Po jeje smjerći praješe wodžer
surinamskeje misije: „Njewěrju,
zo je jeje runječa w tutej misiji
hdy bylo, a zo hdy zaso budže.“

Hišće džensa steja pod žohno-
wanjom tuteje Serbowki jeje po-
tomnicy, kiž sebi jako swjate na-
mrěwstwo listy chowaja, kotrež
je něhdy svojim džětom z hłubi-
now ameriskeho pralěsa do Ma-
leho Wjelkowa z njewustojnej
ruku pisała. Ženje njeje prawje
němsce pisač nawukła.

Zawěsće, Serbowka w Surina-
mje, Marja Lobachec z Turnjowa,
běše z džiwom Božim! Ju chwalič
rěka Boha chwalič, kiž sebi to,
štóz je zwonkownje snadne, wo-
sebjje rady swojwoli za swoje wul-
ke zaměry, a kiž je sebi po nju
do Serbow šol.

Marja Lobachec je z blyšcatým
příkladom wulkeje křescanskeje
wěry w čłowjeskim bratrowstwje!

Ze serbskich wosadow

Kotecanska cyrkej, cyrkej Jana Kiliána, kiž 1854 do Texasa w Americe wupućowa, tamneho Jana Kiliána, wo kotrymž je naš luby Ota Wićaz telko rjaneho a zajimaweho powědał, tuta mała ale rjana, haj něžna cyrkej, někotremužkuli mjez staršimi čitarjemi našeho Pomhaj Bóha znata, tež wot nich wopytowana, běše so jako jenička w Lubijskim wokrjesu w přerich dnjach meje 1945 do čista wotpalila. Z kajkeje přičiny, drje njeje cyle znate. Započatki Kotecanskeje wosady a cyrkwy njejsu znate, dokelž buchu kaž tež druhdže stare powěšće a listiny zničene, tak wosebje, jako so fara tam 8. maleho rózka 1743 wotpali. Praji pak so, zo běše w Kotecach cyrkej hižo w 14. lětstotku. Tón Boži dom, kiž so 1945 wotpali, běše najskerje 1670 hotowy. Na hórce ležany přesahowaše wón drje druhe domy wjeski, ale daloko wón widjeć njebě, wón kaž cyła wjeska běše kaž schowany mjez starymi, wysokimi štomami, jeho wěžička njeběše wysoka, steješe na třěše. Znutřka běše cyrkwička jednora, ale dospojnje dostojna, w l. 1901 pěknje wuporjedžana. Tuta cyrkwička, prjedy z porjadnymi serbskimi kemšemi, bu potajkim 1945 do čista zničena, jenož zwonkowne murje wostachu stejo, wuchować njebě so ničo hodžalo, wšako njebě tam ničo w tamnych struchłych dnjach, kiž by to činić mohl. Powědachu mi, zo z jeničkeho zwona, kotryž běchu jim wostajili, jenož někotre kapki zeškrěneho mosaza spóznachu, rjany wołtar z klětku, dupa, byrgle, wšo bu zničene. Mała wosada, prjedy na 500 dušow sylna, měješe w tychle čezkich časach nadosć džěla a wudawkow, wotměwaše swoje kemše a wotměwa je tež džensa hišće we wulkej stwě šule, ale žiwe bě wězo žadanje za Božim domom. Štož bě možno, so sta: někotři wosebje hibićiwí a swěrní wosadni hromadžowachu dary, starachu so wo twarsku potrebu, krajna cyrkej přinošowaše nahladne pjenježne srědky, tak zo móžachu z nowotwarom započěć. A 26. póznjeńca so twar zběhaše. Krótko do swjatoka so twarcy, cyrkwinske předstejerstwo, někotři hosćo a mnozy wosadni na jednoru swjatočnosť zhromadžichu. Z wěže pyšny štomik zmahowaše,

kěrluš so wuspěwa: Knjeza chwal duša, chwal mócneho, čestneho krala. wosaany farar zhromadžiznu postrowi, podžakowa so wšitkim, kiž běchu twar hač sem spēchowali, superintendent Wernar z Lubija a serbski superintendent Mjerwa z Bukey z bibliskim słowom na wuznam dnja spominastaj a dalše Bože žohnowanje za dokónčenje twara přeještaj, a z modlitwu a z kěrlušom so swjatočnosť skónči. Wosada na to twarcow a hosći lubje a šćedriwje pohosći. Při tym so wosebje rad powěšć zaslyša, zo so wosada nadžija, twar w běhu přichodneho lěta tak spēchować, zo móže so poswjećenje stać. Njeh so lubej Kotecanskej wosadze tale nadžija z Božej pomocu dopjelni. M-a.

Ponowjenej cyrkwi w Malešecach a w Hućinje. Wěm, zo su mjez našimi pobožnymi Serbami tajcy, kotřiž sej tež rad do druhich Božich domow kemši dojeđu. Jich lubje namołwjam, sebi raz Hućinu a Malešecy za Božu službu wuzwolić, zo bychu so z wosadomaj nutrnje sobu wjeselić móhli nad wuběrnje ponowjenymaj Božimaj domomaj. Wosebje w Malešecach so njemóžach dožiwjeć, što so z poměrnje mało srědkami hodži docpěć. Kajki bě to prjedy tam čmowy, zrudny napolhad a nětko tajka swětla, wjesoła, pyšna wjesna cyrkej. Wjele je Boži dom dobył, zo stej so hornjej lubi zwottorhalej. Stare hrozne kachle wotstronichu a zatwarichu elektriske tepjenje. Wjele z našich wosadow budže z napjatósću čakać na rozprawu, kak budžeja Malešenjo z tutym nowym wutepenjom w přichodnej zymje spokojom. Budže-li wěc dobra, budžeja wěšće druhe wosady tutomu přikładej sčěhować. Zbytné lawki lubjow a wołtarni-

šća zestajachu do prjedawšich zemjanskich lóžow. Tak cyrkej ničo na městnach zhubila njeje. Škoda wšak, zo znamjenja zašleje doby na lóžomaj ponowichu. Wone ženje do Božeho domu nještlušachu! Malešanska cyrkej nas zwjeseluje ze swojej žiweje pisanósću. Hućinjanski čichi a mjeńši Boži dom pak je ze swojimi měrnyimi, nadobnymi, swětlymi barbami tak prawje dom modlitwy. Bórze wam podamy wobrazy rjaneje Hućinjanskeje cyrkwy. Bóh chcył dać, zo by z ponowjeneju Božej domow nětko tež nowa žolma duchowneho žiwjenja so wuliwala. W.

Z Rakec. (Žnjowy džakny swjedźeń.) Kaž loni je tež lětsa młodžina našeje rozšěrjeneje wosady cyrkej, klětku, wołtar a dupu z wěncami, girlandami a krónu rjenje wupyšila. Boži dom skoro njedosaše za wšitkich swjedźenskich kemšerjow. Naš zaso wubudženy pozawnowy chór přewodžeše kěrluš. Žnjowe dary wupjelnichu wołtarnišćo, kotrež zdžěla ewangelske džěćace zahrody w Budyšinje dóstachu. Tam je z radosću witachu. Chcemy tež wjele starych a potrěbnych našeje wosady podpěrać. Bóh Knjez žohnuj dary a darićelowi!

Nowe pohrjebnišće w Hermanecach. Hermanecy su skónčnje docpěte, same swoje pohrjebnišće sej založić. Hišće njeje dozarjadowane a wuswjećene a hižom je jich tam sydom pohrjebanych. Jako wosada wšak wobžarujemy, zo su so Hermanecy wot pohrjebnišća při Božim domom džělić. Nětk tamnych přewodžerjow wjace njestrowja chutne zynki zwonow. Po pohrjebje njemóža do Božeho domu hić, zo bychu Bože słowo tam w nutrnosti slyšeli. Chcemy na to džiwjeć, zo pohrjebnišća tam wostanu, hdžež su Bože domy. Š.

Pokuta před 12 000 ludźimi w Koblicach pola Hodžija

Podat O. W.

Njedzelu rano lěta 1770 na dnju 11. maleho rózka džěše njesměrne rozhorjenje přez cyła wulku Hodžijsku wosadu. Wšudžom stejachu črjódžički chutnych ludźi, kiž sebi naležnje něšto powědachu. Struchle tam stejachu a někak zražene. Zwony Hodžijskeje cyrkwy běchu hižo wuzwoniłe.

Jenož pomało, jako so jim njeby prawje chcyło, kemšerjo zańdžechu do Božeho domu, zo bychu w nim slyšeli na předowanje swojeho wobstarneho fararja Wićaza. Hišće bóle hač hewak pochileny, a hladajcy wobjaty z nutrneje tyšnosću, starc na wołtarju wukonješe swoju swjatu službu a po-

tom stupi na klétku, zo by svojim wosadnym wukladował njedzelske sčenje. Wšitcy drje pytnychu, kak ćežko jemu padnje, so kruće džeržeć Božeho słowa, a zo jeho mysle přebywachu něhdže druhdže. Ze nje drje tež njesu w Hodzijskim starym Božim domje kemšerjo z tajkej njekedzbliwosću na předowanja čakali, kaž na tutej njezbožownej njedzeli. Nic, zo so njebychu přistojnje kemšersce zadžerželi; to wěsće su; ale wšitkim běše styskno pola wutroby, a jich mysle zlětowachu njepřestawajce z Božeho domu do susodnych Koblic. Hdyž běše stary farar wupředowawši wuprajil „hamjen“ — prjedy hač wuspěwa spowědnu modlitwu — porěča hišće někotre słowa z klétki; Lubi wosadni, wy wšitcy hižo wěsće, kajki hrózbny njeskutk je so w zaždženej nocy w Koblicach sta! Modlimy so Bohu lubemu Knjezej, zo sebi njeby zakryl swojej woči před Hodzijskej wosadu, zo by zabludženeho njekrasnika dowjedl k prawej pokaće, zo by dale při nami stał ze swojej njeskónčnej wótrowskej miłosću.“ Hdyž běše to šédziwc z třepotacym hłosom prajil a potom přistajil: Modlimy so! Wšehomócný Božo, miłosćiwy Wótče! Ja chudy, hubjeny, hrěšny čłowjek . . .“ někotre žony wótře zaplaknychu. — Do!ho hišće stejachu kemšerjo po kemšerju před cyrkwju, doniž so w črjódzičkach do svojich wosadnych wsow njewróčichu.

Sto běše so stało?

W bliskich Koblicach běše w nocy wokoło dwanaćich burski syn Jakub Ryčer svojego nana Jurija Ryčerja, svoju mać a swojeho bratřika z heju zarazy!

Kobličana Jurija Ryčerja a jeho žonu wšitcy derje znajachu a sebi česćowachu. Běštaj to hódnej a zradnej mandzelskaj, kiž so dračujustaj na swojej robočanskej žiwnosći. Měještaj dobru chwalbu a tež Hodzijski kněz farar rady k nimaj přichadžeše! Měještaj nimo 24 lětného, hižo dorosćeneho syna Jurija hišće 12 lětnu holčku a 6 lětného hólčka. Staročow měještaj jenož ze svojim staršim synom, a to nadosć!

Tón běše přiwuknyl do korčmy chodźić, hdžež broješe z pjenjezami, kotrychž wšak w robočanskim

času ničto wjele njeměješe. Kóždu sobotu wječor sedžeše w Hodzijskej nadróznej korčmje a přečinješe, štož běše sebi zaslužil abo požćowal. Tež w běhu tydženja sebi husto do korčmy zajě. Mějachu tam kurwarsku žónsku, kotraž słabeho pachola dospołnje wujimowaše. Jej wón robočeše, přez nju zhubi rozum, dušu a žiwjenje!

Podarmo so nan prócowaše, syna wot žónskeje džělic. Wobstara jemu službu daloko zezady Drježdžanow, hdžež by na nju pozabyl. Syn na jeho njeposluchaše a tu wosta. Nan syna swarješe, jemu hrožeše, — haj, jeho tež raz z kijom přebi. To ničo njepomhaše. A tež wšitke maćerne sylzy a próstwy běchu podarmo. Přeco wjetšu móc čert přez tutu žónsku na synu doby a jeho skónčnje cyle zwjaza ze svojimi putami, zo by dóstał jeho dušu. Tak so sta žalostny njeskutk, kajkehož so bohudžak ženje wjace w našej Łužicy stało njeje.

Najebać kruteje kaznje nana a styskniweho prošnja maćerje běše so syn sobotu wječor zaso do Hodzija podał. Jako so w nocy w jědnatej hodzinje, njemalo napity domoj wróci, namaka wšitke durje zezamkane. Podarmo so wo nje klapaše, haj, skónčnje biješe a dumpaše. Nan rozhorjeny z woknom wolaše: „Wostaň, hdžež sy byl! Nimam žaného syna. Měj so wotšal!“ Ale syn pjerješe dale z kijom do duri. — Skónčnje prošě! Kotra mać móhla svojego syna wotpokazać, hdyž wo něšto prosy — a hdy by to bylo nóčne lěhwo? Mać nana prošě: „Pušć jeho nutř! Hišće jenički króć. Pušć Jakuba nutř!“ Tuž so nan skónčnje podwoli. Džěše ke chěžnym durjam. Wotsuny zasuwu.

Z ćežkimi, chablatymi kročelemi syn po drjewjanym schodže postupowaše do swojeje komorki pod třěchu. Tam so pjany čisny na svoju postolu. Ale čert sydney so k njemu a jemu staji helske mysle do hlowy. Njeda jemu spać. Złoba pjaneho zlobješe so dale!

Pod nim wó jstwy spaštej we ložu nan a mać. Mjez nimaj ležeše synk. Holčka měješe swoje ložo za kachlemi w heli. Wosrjedž nocy slyšeštaj, zo je syn z loža stanyl, zo na lubi wokoło chodzil, jako by něšto pytal, zo přińdže po

schodže dele. Měsačk swěćeše do jstwy.

Nan hnydom wuskoći z loža. Hižo steješe syn zezady njeho z mócněj heju w ruce a z njej nanej dyri do wobliča, zo jemu čolo na 20 kusow rozrazy. — Nan so morwy wali. Mać widžeše žalostny njeskutk; mēnjo, zo je syn nahle wobłudnil, wolaše po pomoc. Mać njewědžeše što činić. Chcyše čeknyć, ale boješe so wo swojej druhej džěsci. Hižo ju nječłowjeski syn dyri do zadnjeje hlowy. Tež wona so hnydom morwa zwjeze. — Šěsćlětny hólčik we ložu staršeju wolaše za maćerju. Tež jeho rozčěrčeny bratr z heju zabi. Dwanaćelětna holčka zaláže w swojej smjertnej stysknoći na kachle. Ale jako by so žalostna krejlačnosť mordarja dopalila, prikaza jej, z kachlow dele přińć, změrom być a so woblec. Slubi jej, zo změje so pola njeho derje, hdyž budže nětko wón z gospodarjom. — Potom čisny syn krwawnej čěle nana a maćerje na ložo, zaswěci sebi, wusleće so svoju krwawnu drastu, wumy sej rucy a přewobleka so. Hotowaše so na puć k čělowej žonje a nuzowaše sotřičku, zo by z nim sobu šta. Telko hrózbneho sta so za štwóré hodžiny.

Čělowa žona bydleše w Njezdaščach. — Puć běše powodženy, dokelž běše Čornica přestupila. Bratr zběhny svoju sotru, a ju přez wodu njeseše. Wokoło dwanaćich zaklapa pola čělowej žony. Jako běše ta stanyla a z wokněškom hladaše, jej praješe, zo by tola hnydom do Koblic přišla, zo su nan, mać a synk nahle zemřeli. To zda so tola čělowej žonje trochu njemóžne być. Wšitko zdaše so jej podhladnje. Słowa běchu spodziwnje šmjatane. — Rěčeše wo nahlej chorosći, potom tež wo rubježnistwje. Čělowa žona so boješe a pōšla jeho do pastyrnje. Praješe, zo je chora a njemóže přińć, ale zo pastyrjowa žona so tež na to wustěji, čěla myć. Njehdže k njej!

(Skónčjenje přichodnje.)

Kóžde čislo „Pomhaj Bóh“ plaći 15 pj. Pjenjezy pósćelće prošu na konto Serbskeje superintendenty pak do Bukec (Dorfgenossenschaftsbank S 23), pak do Budyšina (Lausitzer Wirtschaftsbank).